

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою НТУ «ДП»
від 21.07.2026, протокол № 20

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
(нова редакція)

Уведено в дію
наказом НТУ «ДП»
від 21.07.2026 № 211

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (далі – Кодекс) містить опис сукупності цінностей, принципів та правил поведінки працівників та здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (далі – університет), спрямованих на формування самостійної та відповідальної особистості, спроможної навчатися, навчати і здійснювати наукові дослідження, дотримуючись етичних та правових норм.

1.2. Університет усвідомлює власну відповідальність за формування українського суспільства як тепер, так і у майбутньому, формуючи ціннісні орієнтації та уявлення працівників та здобувачів вищої освіти. Кодекс базується на таких фундаментальних цінностях: чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість та рішучість. Дотримання цих чеснот дозволяє робити академічне середовище справедливим та застосовувати меритократичні підходи до управління і розвитку.

1.3. Кодекс орієнтований на створення умов, за яких повага до прав інтелектуальної власності інших осіб, самостійність у навчанні та дослідженнях, чесність у поводженні з колегами, товаришами та іншими членами суспільства є природним станом працівників університету та здобувачів освіти.

1.4. Кодекс розроблений на основі українського законодавства, зокрема законів України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції» з дотриманням положень Статуту університету, Положення про організацію освітнього процесу університету, Правил внутрішнього трудового розпорядку університету, а також досвіду і зразків провідних університетів України.

1.5. Особливості застосування штучного інтелекту регулюються Політикою щодо використання штучного інтелекту в діяльності університету.

1.6. Дотримання цінностей, принципів, норм та правил, які описані у цьому Кодексі, є необхідним як в стінах університету, так і поза його межами.

2. ПРИНЦИПИ ТА ПРАВИЛА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

2.1. Етичною вважається така поведінка працівників та здобувачів вищої освіти, яка ґрунтується на фундаментальних цінностях академічної доброчесності та відповідає нормам права, моральним правилам і звичаям академічної спільноти.

2.2. Гідними зразками поведінки для працівників університету є такі:

- бути відповідальними громадянами, непохитно дотримуючись Конституції та законів України;
- сприяти розвитку та застосуванню української мови у науковій, освітній, адміністративній діяльності та у побуті;
- дотримуватися нормативно-правових актів України та внутрішніх актів, що регламентують діяльність університету;
- забезпечувати високий рівень професійної активності та результативності, бути зразком професійної та етичної поведінки для здобувачів вищої освіти, відповідно до займаної посади;
- бути патріотом та виховувати у здобувачів вищої освіти почуття любові до України, повагу до Конституції та законів України;
- працювати на благо суспільства та Української Держави;

- підтримувати атмосферу творчої свободи, довіри та взаємної поваги в університетській спільноті;
- не красти чужих ідей, думок та результатів інтелектуальної праці, не видавати вже відомі наукові факти за нові, дотримуватися викладених у цьому Кодексі норм та правил;
- поважати честь і гідність інших людей, незалежно від їхнього майнового чи соціального стану;
- поважати право інтелектуальної власності;
- дбайливо ставитись до майна університету, примножувати його та зберігати для прийдешніх поколінь;
- бути справедливими та неупередженими під час ухвалення рішень (зокрема здійснювати доброчесне і прозоре оцінювання результатів навчання), керуючись інтересами суспільства та закладу освіти;
- не використовувати надані посадові повноваження для завдання шкоди іншим особам або отримання неправомірної вигоди;
- не допускати дискримінації людей за їхніми переконаннями, расовою, статевою чи будь-якою іншою ознакою.

2.3. Гідними зразками поведінки для здобувачів вищої освіти є такі:

- бути відповідальними громадянами, непохитно дотримуючись Конституції та законів України;
- спілкуватися українською мовою та сприяти її поширенню та розвитку;
- дотримуватися нормативно-правових актів України, та внутрішніх актів (наказів, розпоряджень, положень), що регламентують діяльність і поведінку учасників освітньо-наукового процесу;
- бути патріотами України, поважати її Конституцію та закони;
- навчатись та працювати на благо суспільства та Української Держави;
- підтримувати атмосферу творчої свободи, довіри та взаємної поваги в університетській спільноті;
- не списувати, не красти чужих ідей, думок та результатів інтелектуальної праці, не видавати вже відомі наукові факти за нові, дотримуватися викладених у цьому Кодексі норм та правил;
- шанувати інших людей так само, як поважаєш себе, не зважаючи на їхній майновий чи соціальний стан;
- поважати право інтелектуальної власності,
- берегти майно університету, зокрема майно студентських гуртожитків, та передавати його прийдешнім поколінням здобувачів вищої освіти;
- поважати честь і гідність інших людей, не завдавати їм шкоди;
- не допускати дискримінації за переконаннями, расовою, статевою чи іншими ознаками.

3. ТОЛЕРАНТНІСТЬ ТА СПРАВЕДЛИВІСТЬ

3.1. Ознакою приналежності до академічної спільноти університету є здатність сприймати думки, що відрізняються від власних, шанувати такі особливості поведінки та життя інших, що не порушують принципи, викладені у цьому Кодексі. Ця здатність називається толерантністю та має забезпечувати справедливість у стосунках між людьми, зміцнювати взаємну довіру та корпоративні дух і культуру.

3.2. Справедливість має поєднувати чесність, мудрість, доброту та неупередженість. Справедливість є притаманною властивістю людини, а забезпечення справедливості – визнається найголовнішим обов'язком керівництва університету, кожного працівника та здобувача вищої освіти.

3.3. Чесність є моральною чеснотою, що поєднує у собі принциповість, правдивість, вірність зобов'язанням, щирість перед іншими людьми та самим собою.

3.4. Доброта є чеснотою, що полягає у дружньому та позитивному ставленні до людей, чутливості до їхніх переживань, думок та почуттів.

3.5. Мудрість означає поєднання досвіду, знання, обачності та інтуїції, які допомагають людині діяти чесно та справедливо.

3.6. Неупередженість є практичним втіленням справедливості в ситуації, коли одна людина зобов'язана оцінити діяльність або наміри іншої людини.

4. ПОНЯТТЯ, ПРАВИЛА ТА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Академічна доброчесність в університеті базується на фундаментальних цінностях: чесності, довірі, повазі, справедливості, відповідальності, стійкості та рішучості. Університет сповідує принцип нульової толерантності до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності.

4.2. Академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

4.3. Академічний твір – це твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішніми актами університету.

4.4. Науково-педагогічні, педагогічні, наукові працівники та інші працівники університету зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та/або науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти.

4.5. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними та науковими працівниками за Законом України «Про академічну доброчесність» передбачає:

- ставитися з повагою до здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;

- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніми актами університету;
- дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- забезпечувати прозорість наукового дослідження (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання (зазначення, повідомлення тощо) достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;
- аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;
- формулювати або формувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;
- чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;
- під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

4.6. Особи, які здобувають освіту в університеті, зобов'язані виконувати вимоги відповідної освітньої (освітньо-наукової, наукової) програми та індивідуального навчального плану, дотримуватися принципів академічної доброчесності та досягати визначених програмою результатів навчання..

4.7. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти за Законом України «Про академічну доброчесність» передбачає:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;
- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;
- академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

4.8. Цінності, принципи і правила академічної доброчесності, засади її забезпечення, види порушень академічної доброчесності та заходи реагування на порушення академічної доброчесності визначаються Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами та внутрішніми актами університету.

4.9. Видами порушень академічної доброчесності за Законом України «Про академічну доброчесність» є:

- відчуження авторства – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором;
- академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору;
- приписування авторства – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні;
- самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення;
- фабрикація – це вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;
- фальсифікація – це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом – це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього;
- недоброчесне оцінювання – це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;
- несамотійне виконання завдання – це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвolenої допомоги іншої особи (інших осіб);
- недозволена допомога – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності;
- академічний саботаж – це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності;
- схиляння до порушення академічної доброчесності – це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша

форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

4.10. Університет зобов'язується вживати заходів із забезпечення академічної доброчесності, зокрема шляхом використання спеціалізованого програмного забезпечення для виявлення ознак порушень (текстових запозичень, згенерованого тексту тощо) в академічних творах, а також забезпечує невідворотність притягнення порушників до академічної та дисциплінарної відповідальності.

5. АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЙОГО ЗАПОБІГАННЯ

5.1. Академічний плагіат є самостійним і одним із найпоширеніших видів порушення академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності.

5.2. Академічний плагіат є несумісним із фундаментальними цінностями академічної доброчесності, оскільки він порушує принципи чесності, довіри, справедливості, поваги до результатів інтелектуальної діяльності інших осіб, а також відповідальності та прозорості академічної діяльності.

5.3. Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» типовими проявами академічного плагіату є:

- оприлюднення повністю або частково результатів академічної діяльності, створених іншою особою (іншими особами), як результатів власної академічної діяльності;
- відтворення повністю або частково академічного твору чи навчальної роботи іншого автора без належного посилання на джерело інформації та/або автора;
- використання текстів, ідей, висновків, результатів досліджень, ілюстрацій, таблиць, графіків, зображень чи інших об'єктів авторського права без належного посилання на джерело;
- дослівне відтворення фрагментів чужого твору без належного оформлення цитування;
- перефразування або незначна зміна тексту іншого автора без зазначення джерела запозичення;
- подання перекладу іншомовного твору або його частини як власного результату без зазначення автора та джерела оригінального твору;
- наведення недостовірних або вигаданих відомостей про джерело запозичення з метою приховування академічного плагіату.

5.4. Для запобігання академічному плагіату та забезпечення дотримання академічної доброчесності в університеті застосовуються такі заходи:

- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо принципів академічної доброчесності та неприпустимості академічного плагіату;
- визначення у робочих програмах освітніх компонентів, силабусах і методичних рекомендаціях вимог до самостійності виконання робіт, академічного письма, цитування та оформлення посилань;
- проведення органами студентського самоврядування та Радою здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії інформаційно-просвітницьких заходів з питань академічної доброчесності;
- навчання здобувачів вищої освіти правилам академічного письма, належного цитування та використання джерел інформації;
- перевірка академічних текстів на відповідність вимогам академічної доброчесності, зокрема щодо належного оформлення запозичень і посилань;

- перевірка кваліфікаційних робіт, дисертацій та інших академічних текстів у випадках, визначених законодавством і внутрішніми актами університету, з використанням спеціалізованого програмного забезпечення для виявлення текстових збігів та подальшого аналізу правомірності запозичень;

- формування, ведення та використання електронної бази (репозитарію) академічних текстів відповідно до внутрішніх актів університету.

5.5. Особи, які вчинили академічний плагіат або умисно сприяли його вчиненню, притягаються до відповідальності із застосуванням санкцій, визначених законодавством України та внутрішніми актами університету.

6. КОМІСІЯ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ

6.1. Для забезпечення академічної доброчесності, запобігання порушенням академічної доброчесності та розгляду відповідних питань в університеті діє Комісія з академічної доброчесності (далі – Комісія), яка є постійно діючим колегіальним органом.

6.2. До складу Комісії входять перший проректор, проректор з науково-педагогічної та навчально-виховної роботи, декани факультетів, директори інститутів, завідувач відділу аспірантури і докторантури, представники юридичного відділу, голови самоврядування здобувачів вищої освіти факультетів/ інститутів, аспірантури.

6.3. Рішення Комісії ухвалюються простою більшістю голосів від присутніх на засіданні членів. У разі рівного розподілу голосів голос голови Комісії є вирішальним. Член Комісії, який має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо особи або справи, яка розглядається, зобов'язаний заявити про це та не бере участі у розгляді повідомлення і голосуванні.

6.4. Комісія здійснює повноваження уповноваженого органу університету, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність», цим Кодексом та іншими внутрішніми актами університету.

6.5. До компетенції Комісії належить розгляд повідомлень про всі види порушень академічної доброчесності, встановлення наявності або відсутності фактів таких порушень, а також ухвалення рішень про застосування відповідних заходів реагування (санкцій) у межах повноважень, визначених законодавством та цим Кодексом.

6.6. Розгляд повідомлень про наявність ознак академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання університетом, здійснюється за окремим порядком відповідно до законодавства та Порядку розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

6.7. Розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності здійснюється за загальною або спрощеною процедурою відповідно до цього Кодексу. За загальною процедурою Комісія розглядає повідомлення про всі види порушень академічної доброчесності, крім випадків, для яких цим Кодексом

передбачено застосування спрощеної процедури.

6.8. Для забезпечення повного, всебічного та об'єктивного розгляду повідомлень Комісія має право залучати експертів (у тому числі зовнішніх) та утворювати тимчасові робочі (експертні) групи.

Такі групи можуть здійснювати свою діяльність із залученням представників відповідних структурних підрозділів та колегіальних органів університету, зокрема кафедр, факультетів (інститутів), вченої ради, спеціалізованих вчених рад, редакцій наукових видань, організаційних комітетів наукових конференцій, а також інших підрозділів чи органів університету залежно від характеру повідомлення.

6.9. Комісія визначає персональний склад робочої (експертної) групи, її завдання, повноваження та строки роботи.

6.10. Комісія веде облік усіх розглянутих повідомлень та застосованих заходів реагування з метою забезпечення системності управління у сфері дотримання академічної доброчесності.

6.11. Методичний супровід діяльності Комісії у межах системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та системи управління якістю університету здійснюється відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Загальний порядок застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності

6.12. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності може бути подане будь-якою особою, якій стали відомі обставини, що можуть свідчити про вчинення такого порушення. Повідомлення подається у письмовій формі (паперовій або електронній формі) ректору університету або безпосередньо до Комісії.

Повідомлення повинно містити:

- відомості про заявника (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), контактні дані);
- відомості про особу, стосовно якої подається повідомлення;
- виклад обставин, що можуть свідчити про порушення академічної доброчесності;
- відомості про докази або посилання на докази, що підтверджують наведені обставини (за наявності).

6.13. Заявник (особа, яка подала повідомлення) має право відкликати своє повідомлення про порушення академічної доброчесності, зокрема у зв'язку з нововиявленими обставинами, до початку розгляду такого повідомлення.

6.14. У разі надходження повідомлення до ректору університету він протягом трьох робочих днів з дня його отримання приймає одне з таких рішень:

- передає повідомлення на розгляд Комісії;
- ухвалює рішення про застосування до особи заходів академічної та/або дисциплінарної відповідальності у випадках і порядку, передбачених Законом України «Про академічну доброчесність» та цим Кодексом.

6.15. У разі надходження повідомлення безпосередньо до Комісії або його передачі ректором університету Комісія протягом десяти робочих днів здійснює попередню перевірку повідомлення з метою встановлення наявності в ньому відомостей про обставини, що можуть свідчити про порушення академічної доброчесності та підлягають об'єктивній перевірці.

6.16. За результатами попередньої перевірки Комісія приймає рішення про залишення повідомлення без розгляду, якщо:

- повідомлення не відповідає вимогам, встановленим цим Кодексом;
- повідомлення не містить відомостей про обставини, що можуть бути об'єктивно перевірені та свідчити про можливе порушення академічної доброчесності;
- повідомлення стосується особи, яка не є учасником освітньо-наукового процесу університету.

6.17. У разі відповідності повідомлення встановленим вимогам Комісія приймає рішення про початок його розгляду. Особа, стосовно якої розпочато розгляд повідомлення, має право протягом п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення про початок розгляду надати письмові пояснення, викласти свою позицію щодо наведених обставин, подати докази, заперечення та інші матеріали на свій захист.

6.18. Під час розгляду повідомлення Комісія досліджує подані матеріали та інші докази, що мають значення для встановлення обставин справи. За необхідності Комісія має право витребувати додаткові документи, матеріали чи інформацію, запрошувати осіб для надання пояснень, якщо їм можуть бути відомі обставини, що мають значення для розгляду повідомлення, а також залучати експертів.

6.19. Загальний строк розгляду повідомлення та ухвалення рішення Комісією не може перевищувати шести місяців з дня реєстрації повідомлення.

6.20. Розгляд повідомлення здійснюється на засіданні Комісії. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, повідомляється про дату, час і місце проведення засідання не пізніше ніж за три робочі дні до його проведення. У разі належного інформування такої особи Комісія має право розглянути повідомлення за її відсутності.

6.21. За результатами розгляду повідомлення Комісія ухвалює обґрунтоване рішення про:

- встановлення факту порушення академічної доброчесності із зазначенням конкретного виду порушення та відповідного заходу реагування;
- відсутність факту порушення академічної доброчесності;
- відсутність достатніх доказів для встановлення факту порушення академічної доброчесності.

6.22. Рішення Комісії оформлюється протоколом. Про ухвалене рішення Комісія повідомляє заявника та особу, стосовно якої здійснювався розгляд повідомлення, а також забезпечує виконання прийнятого рішення відповідно до вимог цього Кодексу та інших внутрішніх актів університету.

Спрощений порядок застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності

6.23. У разі добровільного визнання особою факту вчинення порушення академічної доброчесності перевірка та дослідження доказів можуть не проводитися, якщо таке визнання не викликає сумнівів щодо його добровільності та достовірності.

Добровільне визнання порушення враховується як обставина, що пом'якшує відповідальність, крім випадків, коли Законом України «Про академічну доброчесність» передбачено застосування безальтернативної санкції. У випадках та порядку, визначених законодавством і цим Кодексом, ректор університету (або інша уповноважена особа) має право ухвалити рішення про застосування до такої особи

заходів академічної та/або дисциплінарної відповідальності без передачі повідомлення на розгляд Комісії.

6.24. У разі безпосереднього виявлення науково-педагогічним, педагогічним або науковим працівником факту порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти під час освітньої діяльності такий працівник має право застосувати до здобувача передбачені цим Кодексом заходи реагування у спрощеному порядку без передачі повідомлення на розгляд Комісії відповідно до цього Кодексу:

6.24.1. Рішення може бути прийняте виключно за умови добровільного визнання здобувачем освіти факту вчинення порушення академічної доброчесності та його згоди із застосуванням відповідного заходу реагування. Добровільне визнання порушення враховується як обставина, що пом'якшує відповідальність, якщо інше не передбачено Законом України «Про академічну доброчесність».

6.24.2. У разі невизнання здобувачем освіти факту порушення академічної доброчесності, незгоди із запропонованим заходом реагування або виникнення спору щодо обставин порушення питання підлягає розгляду Комісією відповідно до цього Кодексу.

6.24.3. Про застосування заходу реагування на порушення академічної доброчесності працівник повідомляє декана факультету/директора інституту та Комісію шляхом подання відповідної інформації для її обліку.

7. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ВИДИ САНКЦІЙ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Академічна відповідальність є заходом забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених Законом України «Про академічну доброчесність».

7.2. Особа притягається до академічної відповідальності виключно у разі встановлення факту вчинення нею порушення академічної доброчесності.

7.3. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення нею порушення академічної доброчесності досягла 14-річного віку.

7.4. Санкція за порушення академічної доброчесності – визначений Законом України «Про академічну доброчесність» захід впливу на фізичну особу, яка вчинила порушення академічної доброчесності.

7.5. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

7.6. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників та інших працівників:

7.6.1. заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу вченої ради, інших колегіальних органів управління закладу освіти, наукової установи з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового (освітньо-творчого) ступеня на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути науковим керівником, творчим керівником,

науковим консультантом здобувачів вищої освіти (здобувачів ступеня доктора наук) на строк від одного до трьох років;

- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проектів на строк від одного до трьох років;

- заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

- виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого закладом вищої освіти, науковою установою, з позбавленням права бути членом редакційної колегії (редакційних колегій) на строк від одного до трьох років;

- відрахування здобувача наукового ступеня;

- позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій);

- позбавлення наукового ступеня;

- позбавлення вченого звання;

- позбавлення педагогічного звання;

- позбавлення кваліфікаційної категорії;

- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) закладом освіти, науковою установою;

7.6.2. заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;

- звільнення з університету.

7.6.3. інші заходи реагування, які можуть застосовуватися університетом у межах автономії:

- офіційне письмове попередження;

- обов'язкове проходження навчання (підвищення кваліфікації) з питань академічної доброчесності та/або академічного письма;

- скасування результатів недоброчесного оцінювання та проведення повторного оцінювання відповідно до встановленого в університеті порядку;

- позбавлення права на отримання премій, заохочувальних виплат, відзнак або інших видів заохочення на визначений строк;

- тимчасове обмеження права бути науковим керівником або рецензентом кваліфікаційних робіт, членом екзаменаційної комісії, атестаційної комісії, разової або спеціалізованої вченої ради, редакційної колегії наукового видання або інших колегіальних органів університету (для науково-педагогічних і наукових працівників);

- виключення зі складу дорадчих, консультативних або інших колегіальних органів університету, якщо членство в них пов'язане з високими вимогами до академічної доброчесності;

- врахування факту порушення академічної доброчесності під час оцінювання результатів роботи, конкурсного відбору або вирішення питання щодо морального чи матеріального заохочення;

- інші заходи, передбачені внутрішніми актами університету.

7.7. Працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішення не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного (вченого) звання.

7.8. Санкції та заходи реагування на порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

7.8.1. Виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання;

7.8.2. заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним чи регіональним замовленням;
- позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих закладом освіти, науковою установою, на строк від одного до трьох років;
- позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
- виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути членом вченої ради на строк від одного до трьох років;
- відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

7.9. Особа, яка бере участь у проведенні вступного випробування, конкурсу, зокрема є членом приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісії, журі тощо, та вчинила порушення академічної доброчесності, виводиться зі складу відповідного органу та відсторонюється від участі у проведенні такого вступного випробування, конкурсу.

7.10. Під час вирішення питання про застосування заходів реагування за порушення академічної доброчесності щодо здобувачів вищої освіти Комісія враховує, чи пройшов здобувач навчання з питань академічної доброчесності, академічного письма, правил цитування та належного використання джерел інформації.

Під час визначення виду та міри академічної відповідальності враховуються рівень вищої освіти, рік навчання здобувача, вид академічної роботи, характер і ступінь тяжкості порушення, а також інші обставини, що мають значення для прийняття рішення. При цьому до кваліфікаційних робіт та інших підсумкових академічних творів застосовуються підвищені вимоги щодо дотримання академічної доброчесності.

7.11. У разі виявлення під час перевірки роботи здобувача вищої освіти (реферату, курсової роботи/проекту, тез доповідей, есе, звіту про проходження практики, контрольної або іншої підсумкової роботи) ознак академічного плагіату викладач (науковий керівник) зобов'язаний:

- призупинити оцінювання такої роботи та повідомити здобувача вищої

освіти про виявлення в ній ознак академічного плагіату;

- забезпечити збереження цієї роботи (або її копії) та доказів наявності можливого плагіату протягом строку, визначеного законодавством та внутрішніми актами університету (від одного до трьох років – залежно від типу роботи);

- надати здобувачу можливість ознайомитися з виявленими ознаками академічного плагіату та подати свої пояснення;

- у разі добровільного визнання здобувачем факту порушення академічної доброчесності та його згоди із запропонованим заходом реагування застосувати спрощену процедуру відповідно до цього Кодексу, зокрема надати можливість повторно виконати роботу (або виконати інше рівноцінне завдання) з дотриманням вимог академічної доброчесності;

- у разі невизнання здобувачем факту порушення академічної доброчесності, незгоди із запропонованим заходом реагування або виникнення спору щодо наявності ознак академічного плагіату утриматися від оцінювання роботи та подати письмове повідомлення декану факультету (директору інституту, завідувачу аспірантури) або безпосередньо до Комісії для розгляду в порядку, встановленому цим Кодексом.

7.12. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення про порушення академічної доброчесності, має право особисто або через свого представника:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;

- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності, надавати до них зауваження;

- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності у порядку, визначеному законодавством.

8. ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

8.1. Здобувач вищої освіти на початку вивчення дисципліни має право ознайомитися з робочою програмою навчальної дисципліни та/або силабусом, очікуваними результатами навчання, вимогами викладача (наукового керівника) до виконання завдань, критеріями оцінювання та засобами діагностики результатів навчання.

8.2. Обов'язок припинення та протидії порушенням академічної доброчесності (списуванню тощо) під час контрольних заходів (екзаменах, заліках тощо) покладається на осіб (викладачів та працівників університету), які їх проводять. Здобувачі освіти, які стали свідками таких порушень, зобов'язані керуватися принципом нульової толерантності до недоброчесності та мають право невідкладно повідомити про це особу, яка проводить контрольний захід, або Комісію

8.3. У разі виявлення під час контрольного заходу ознак несамостійного виконання завдання (розмови з іншими здобувачами, порушення режиму тиші, користування забороненими зовнішніми джерелами інформації, недозволена допомога, самовільне залишення місця проведення контрольного заходу без

дозволу викладача тощо), викладач зобов'язаний припинити таке порушення. Для цього викладач має право вимагати від здобувача достроково здати роботу та залишити аудиторію. Відповідно до законодавства, така робота вважається невиконаною та не підлягає оцінюванню, а факт порушення академічної доброчесності фіксується викладачем у документі про результати оцінювання (викладач у відомості робить запис «не виконано» або «анульовано»). Далі до здобувача застосовуються заходи реагування, передбачені цим Кодексом.

8.4. Здобувач вищої освіти має право на отримання від викладача (наукового керівника) обґрунтованих роз'яснень щодо результатів оцінювання його навчальної роботи (академічного твору) та їх відповідності заздалегідь визначеним і оприлюдненим критеріям оцінювання.

8.5. Здобувач вищої освіти має право на повторне складання підсумкового контролю (заліку або іспиту), а також на складання заліку/іспиту комісії у випадках та в порядку, що визначені внутрішніми актами університету.

8.6. Якщо здобувач вищої освіти вважає, що результати його навчання були оцінені недоброчесно (свідоме завищення або заниження оцінки, порушення критеріїв оцінювання, упередженість тощо), він має право оскаржити результати такого оцінювання, відповідно подавши письмову скаргу на ім'я декана факультету/директора інституту, завідувача аспірантури з вимогою їх перегляду.

8.7. Після отримання письмової скарги здобувача вищої освіти щодо можливого недоброчесного оцінювання результатів його навчання, декан факультету (директор інституту, завідувач аспірантури) протягом трьох робочих днів надсилає відповідну скаргу на розгляд до Комісії.

З метою запобігання конфлікту інтересів викладач (науковий керівник), на дії якого подано скаргу, не може брати участь у розгляді цієї справи та прийнятті рішення Комісією.

Комісія розглядає скаргу в порядку та строки, визначені законодавством та цим Кодексом. Для перевірки об'єктивності оцінювання Комісія має право залучати експертів (фахівців з відповідної дисципліни). За результатами розгляду Комісія ухвалює обґрунтоване письмове рішення щодо наявності чи відсутності факту недоброчесного оцінювання та передає його декану факультету (директору інституту, завідувачу аспірантури).

8.8. Якщо за результатами перевірки виявлено, що відхилення оцінки результатів навчання здобувача вищої освіти від оцінки викладача (наукового керівника) становить один бал, і таке відхилення не змінює оцінку якісно (з нижчого рівня засвоєння компетентностей на вищий рівень або навпаки), факт недоброчесного оцінювання не встановлюється. У такому разі до відомості заноситься первинний результат оцінювання викладача (наукового керівника).

8.9. Якщо за результатами перевірки виявлено відхилення оцінки результатів навчання здобувача вищої освіти від оцінки викладача (наукового керівника) більш ніж на один бал, або на один бал, що призводить до якісної зміни оцінюваних результатів (з вищого рівня на нижчий чи навпаки), Комісія встановлює факт недоброчесного оцінювання. У такому разі, з метою приведення оцінки у відповідність із продемонстрованими результатами академічної діяльності згідно з вимогами законодавства, до відомості заноситься результат оцінювання, визначений Комісією.

8.10. У разі встановлення Комісією факту недоброчесного оцінювання, у тому

числі шляхом свідомого завищення або заниження результатів оцінювання здобувача вищої освіти, Комісія ухвалює рішення про наявність підстав для застосування до відповідної особи заходів академічної та/або дисциплінарної відповідальності та вносить відповідне подання ректору університету для прийняття рішення в установленому порядку. Якщо застосування обраного заходу реагування належить до компетенції Комісії, її рішення реалізується безпосередньо відповідно до цього Кодексу та інших внутрішніх актів університету.

Особа, стосовно якої здійснюється розгляд повідомлення про недоброчесне оцінювання, має право надати письмові або усні пояснення, подати докази на свій захист або відмовитися від надання пояснень.

8.11. Під час визначення виду заходу реагування та/або виду академічної чи дисциплінарної відповідальності Комісія враховує характер, ступінь тяжкості та наслідки порушення академічної доброчесності, форму вини, обставини його вчинення, наявність повторності, поведінку особи після вчинення порушення, а також інші обставини, що мають значення для прийняття обґрунтованого й пропорційного рішення. У разі вчинення порушення вперше та за відсутності істотних негативних наслідків Комісія може рекомендувати застосування менш суворих заходів реагування, якщо це не суперечить вимогам законодавства, цьому Кодексу та характеру вчиненого порушення.

8.12. Перевірка академічних текстів в університеті здійснюється з застосуванням спеціалізованого програмного забезпечення для виявлення текстових збігів та інших ознак можливого порушення академічної доброчесності. Результати такої перевірки є допоміжним засобом оцінювання і самі по собі не свідчать про наявність порушення академічної доброчесності.

Не допускається використання програмного забезпечення, забороненого для використання на території України відповідними нормативно-правовими актами.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Зміни та доповнення до цього Кодексу ухвалюються Вченою радою університету та вводяться в дію наказом ректора університету.

9.2. Вимоги цього Кодексу є обов'язковими для дотримання всіма працівниками університету та здобувачами вищої освіти.

Розроблено робочою групою:

Олександр Азюковський – ректор;

Артем Павличенко – перший проректор;

Ігор Нікітенко – проректор з науково-педагогічної та навчально-виховної роботи;

Тетяна Маматова – начальник відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Юлія Заболотна – начальник навчально-методичного відділу;

Віра Салова – начальник навчального відділу;

Юлія Тюрє – професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права;

Микола Бабенко – начальник юридичного відділу.